

Concursul LitBild - *Literatur (umge)bildet*

Ediția I, martie 2025: *Schachnovelle* de Stefan Zweig

Titlul concursului: Concursul „Literatur (umge)bildet” (LitBild)

Tipul de activitate: Realizarea pe grupe de 2-6 elevi a unui proiect intermedial¹ bazat pe o operă literară de limbă germană. Proiectul va fi realizat sub îndrumarea unui cadru didactic de limba germană.

Domeniul: Domeniul cultural-artistic, literatură

Ediția nr. I

Tema ediției: Receptarea intermedială a operei *Schachnovelle* de Stefan Zweig

Locul de desfășurare a concursului: Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere, Departamentul de Limbi și Literaturi Străine, Colectivul de germanistică

Perioada de desfășurare: 6.11.2024 - 15.03.2025

Data prezentării: 29.03.2024

Organizatori: Lect. Dr. Dragoș Carasevici, Conf. Dr. Alexandra Chiriac, Prof. Dr. Lucia Nistor, Lect. Dr. Ana-Maria Pălimariu, Lect. Dr. Francisca Solomon, Conf. Dr. Cristina Spinei, Conf. Dr. Casia Zaharia

Parteneri: Lect. DAAD Petra Löffler-Enescu și Lect. Austria Lisa Settari

Instituții partenere: Facultatea de Litere, Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, DAAD, Biblioteca Austria Iași, Inspectoratul Școlar Județean Iasi, Centrul Cultural German Iași, Lesesaal BCU

Înscriere: Completând formularul:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqJMZ98A6ESCT2z3n_u03EAoj_samlnk-PGSH8q3qZKTFUd_g/viewform?usp=sf_link pînă pe 6 decembrie 2024.

MOTIVAȚIE

Atât în mediile de învățare moderne digitale sau virtuale, cât și în manualele clasice, majoritatea conținuturilor de învățare sunt prezentate intermedial, adică prin combinația de texte (scrise sau vorbite) și imagini (stative sau în mișcare). Mai multe studii din ultimii ani demonstrează că reprezentările intermediale duc în general la o mai bună reținere, înțelegere și, prin urmare, la performanțe mai bune în învățare. Totuși, această teorie este greșită când este exprimată în mod universal, căci există mai mulți factori, cum ar fi conținutul specific de

¹ Prin proiect intermedial înțelegem un produs care depășește granițele unui mediu, în cazul nostru a mediului carte. Vezi Rajewsky Irina O., *Intermedialität*. Tübingen: Francke, 2002, p. 12.

învățare, tipul de vizualizare, dar și cunoștințele anterioare ale cursantului, influențează dacă reprezentările multimedia duc la un succes mai mare în învățare sau nu.

În special dezvoltarea competenței de înțelegere a textului citit într-o limbă străină a ridicat numeroase probleme cadrelor didactice, cu atât mai mult cu cât textul este unul de beletristică, cu o aparentă mai mică relevanță pentru viața cotidiană a elevilor de liceu. În ultimii ani, textele literare au fost eliminate aproape complet din curricula școlară pentru clasele cu limba germană limba II sau intensiv. Prin această activitate extra-școlară, dincolo de conținuturile prevăzute în manuale, tinerii au ocazia de a descoperi literatura de limbă germană și impactul său cultural astăzi. Mai mult decât atât, ei beneficiază de un cadru informal, în care relația cu textele literare este una flexibilă, adaptabilă și validă lumii din care fac parte, stimulându-le creativitatea, puterea de expresie, dar și gândirea critică.

SCOPUL CONCURSULUI

Concursul **LitBild - Literatur (umge)bildet** își propune să aducă în atenția elevilor de liceu literatura de limbă germană, atât ca produs cu valoare culturală cât și ca impuls creativ, stimulând pe de o parte capacitatea de înțelegere a unui text literar, cât și capacitatea de a-l transpune într-un nou produs cultural ancorat în realitatea inter- și multimedială de azi.

Concursul **LitBild - Literatur (umge)bildet** își propune astfel să creeze un contact direct al elevilor cu textul literar „canonic” german și să dezvolte capacitatea de analiză critică a acestuia, transformându-l și reinterpretându-l într-un alt produs intermedial personal.

OBIECTIVELE SPECIFICE ALE CONCURSULUI

1. Concursul **LitBild - Literatur (umge)bildet** are drept prim obiectiv dezvoltarea capacității de înțelegere și analiză a unui text literar în limba germană în rândul elevilor de liceu.

Activități subsumate acestui obiectiv:

- a. Textul propus în fiecare an grupelor de elevi este unul reprezentativ al literaturii germane. Ediția 2025 pornește de la nuvela *Schachnovelle* de Stefan Zweig.
 - b. Textul propus spre analiză (*Schachnovelle*) este unul de dificultate medie, într-o ediție adaptată pentru nivelul A2-B1 (a se vedea Bibliografia primară);
 - c. Toți membrii grupelor de lucru vor parcurge textul și vor face propriile observații.
2. Al doilea obiectiv al concursului reprezintă reinterpretarea unui text literar într-un produs intermedial.

Activități subsumate acestui obiectiv:

- a. Textul propus de comisia de concurs (*Schachnovelle*) va fi discutat și analizat în grupe de lucru pentru a selecta mediul și produsul final.
 - b. Textul sau pasajul de text (*Schachnovelle*) va fi analizat în detaliu în grupa de lucru pentru a identifica și/sau sublinia o linie de interpretare;
 - c. Pe grupe de lucru se va realiza produsul sau proiectul intermedial.
3. Obiectivul al treilea al concursului constă în diseminarea rezultatelor și stabilirea unui dialog între elevii care învață limba germană, studenții de la germanistică și cadrele didactice.

Activități subsumate acestui obiectiv:

- a. Proiectele vor fi prezentate sub forma unui „târg de proiecte” în care studenții germaniști și cadrele didactice vor asista la prezentări, vor adresa întrebări echipelor;
- b. Echipele de elevi vor lua contact cu studenții Facultății de Litere și vor putea să pună întrebări legate de direcția de studii.
- c. Cadrele didactice vor putea intra în contact cu elevii și profesorii de liceu și stabili proiecte și puncte de interes comune.

REZUMATUL CONCURSULUI

- a. Număr de elevi și număr de cadre didactice implicate:
Circa 50 de elevi, coordonați de 10 cadre didactice
- b. Beneficiarii direcți și indirecți:
 - elevi de liceu, cu vârste cuprinse între 14 și 19 ani;
 - studenți la germanistică
- c. Calendarul concursului:
 1. Transmiterea tematicii de concurs (opera literară *Schachnovelle* de Stefan Zweig) către inspectorate și școli (6 noiembrie 2024)
 2. Înscrierea printr-un formular a grupelor de elevi și a profesorului coordonator (6 decembrie 2024). Înscrierea se realizează completând formularul online:
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqJMZ98A6ESCT2z3n_u03EAojsamlk-PGSH8q3qZKTFUd_g/viewform?usp=sf_link
 3. Realizarea proiectului intermedial (6 decembrie 2024-15 martie 2025)
 4. Prezentarea proiectelor la Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, sub forma unui târg de proiecte (29 martie 2025)
 5. Deliberarea juriului format din cadre didactice ale Facultății de Litere și reprezentanți ai studenților germaniști. (29 martie 2025)
 6. Acordarea de premii. (29 martie 2025)
- d. Descrierea activității principale;

La această ediție a concursului, elevii vor primi din partea organizatorilor o operă literară de limbă germană considerată reprezentativă pentru cultura de limbă germană (*Schachnovelle* de Stefan Zweig). Ediția acestei opere este una adaptată la nivelul de limbă germană A2-B1, astfel încât să fie accesibilă unui număr cât mai mare de elevi care învață limba germană ca limbă a II-a, atât a celor de la clasele de intensiv și bilingv germană, cât și celor de nivel A1, prin intermediul traducerii în limba română. În baza acestei opere literare, grupele de elevi compuse din 2-6 elevi cu vârste între 14 și 19 ani, sub îndrumarea profesorului de limbă germană de la școală, vor realiza un proiect intermedial sau multimedial bazat pe opera *Schachnovelle*.

Tipuri de proiecte / produse (selecție)²:

- Video/Clipuri (eine Videoszene drehen) (max. 10 Minuten)
- Vizualizări realizate cu ajutorul programelor pe calculator (computerunterstützte Visualisierungen)
- Poveste cu imagini (Bildergeschichte)
- Foto-carte (Fotobuch)
- Comics
- Audio-Book (eine Hörscene erstellen) (max. 10 Minuten)
- Punere în scena (Puppenspiel, Schattenspiel oder Inszenierung einer Szene, (max. 10 Minuten)
- Dramatizarea textului literar (cu sau fără montare scenică) (max. 10 Minuten)
- Proces juridic al personajelor (Eine Gerichtsverhandlung spielen) (max. 10 Minuten)
- Quiz
- Poster
- Repovestire cu finaluri alternative (max. 10 Minuten)
- Interviu cu personaje din carte sub formă de articol de ziar (Interviews mit Figuren als Zeitungsartikel)
- Intrări de jurnal ale personajelor (Tagebucheinträge der Figuren)
- Realizarea unui site (Webseite erstellen)
- Joc pe calculator (Videospiele)

!!! Orice alt tip de proiect este însă bine-venit.

În ziua de 29 martie, Colectivul de germanistică de la Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași va organiza un târg de proiecte într-una din sălile facultății. Aici grupele de elevi își vor expune proiectele și le vor putea prezenta atât comisiei de concurs, cât și studenților germaniști implicați în evaluare. Atât membrii comisiei, cât și studenții participanți vor putea adresa întrebări, vor putea cere informații sau explicații suplimentare, răspunsurile primite fiind și ele parte din evaluarea proiectului. Durata acestui târg de proiecte este de 5 ore, la finalul cărora comisia va delibera și anunța câștigătorii. Concursul se va desfășura în limbile germană și română.

IMPACTUL EDUCATIV

1. Elevii vor lua contact direct cu o operă literară de limbă germană, pe care o vor analiza în profunzime pentru a o putea interpreta și reprezenta multi-media;
2. Elevii vor lucra în echipe, stimulându-se astfel cooperarea și creativitatea;
3. Elevii vor lua contact cu germanistica ieșeană, cu profesorii și cu studenții germaniști, creând astfel un mediu de cooperare între mediul școlar și cel universitar;
4. Se va crea o punte între învățarea și studierea limbii și culturii germane.

² Michael Kemper van den Boogaart, Kaspar H. Spinner (Hrsg.), Lese- und Literaturunterricht. Teil 2: Kompetenzen und Unterrichtsziele, Methoden und Unterrichtsmaterialien, Gegenwärtiger Stand der empirischen Unterrichtsforschung. Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren 2010. Online: <https://fd.phwa.ch/wordpress/wp-content/uploads/2018/08/Spinner-%E2%80%93-Methoden-des-Literaturunterricht>

PARTENERI:

- Facultatea de Litere, Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
- Biblioteca Austria Iași
- DAAD
- Inspectoratul Școlar Județean Iasi
- Centrul Cultural German Iași
- Lesesaal BCU

CRITERII DE EVALUARE A PROIECTELOR / PRODUSELOR

- **Relevanța conținutului:** Produsul / proiectul livrat trebuie să corespundă cerințelor stabilite, demonstrând clar legătura cu opera literară *Schachnovelle* de Stefan Zweig.
- **Originalitatea conținutului:** Produsul / proiectul livrat trebuie să reprezinte o interpretare proprie a operei sau a unui fragment din opera *Schachnovelle* de Stefan Zweig.
- **Atractivitatea conținutului:** Produsul / proiectul livrat trebuie să fie relevant și captivant pentru public, atât din punct de vedere textual, cât și vizual.
- **Aspectul estetic:** Conceptul și design-ul lucrării trebuie să demonstreze creativitate și să fie estetic plăcute.
- **Corectitudinea și coerența formulărilor:** Textul inclus în proiect (dacă este cazul) trebuie să fie corect din punct de vedere gramatical și să nu conțină greșeli de scriere, indiferent dacă este vorbit sau scris.
- **Calitatea prezentării:** Prezentarea trebuie să fie clară, bine structurată și să transmită informațiile în mod eficient.
- **Calitatea răspunsurilor:** Răspunsurile oferite la întrebările membrilor juriului trebuie să fie bine fundamentate, clare și pertinente.

EVALUARE ȘI PREMII

- Evaluarea va fi realizată de organizatorii evenimentului, împreună cu studenții germaniști (60% și 40%).
- Vor fi premiate primele trei echipe care obțin punctajul cel mai mare.
- Premiile vor consta în cărți și alte materiale de lucru
- După încheierea concursului, toți participanții vor putea lua parte la activități surpriză.

BIBLIOGRAFIE PRIMARĂ

1. Stefan Zweig, *Schachnovelle* (publicat în Buenos Aires 1942, în Frankfurt/ Main 1974), disponibil online: <https://www.projekt-gutenberg.org/zweig/schachno/chap001.html>
2. Rogal, Stefan/ Siedenbiedel, Catrin, *Schachnovelle* (nach Stefan Zweig), Empfohlen für das 10.-13. Schuljahr [Cornelsen Literathek Textausgaben], Berlin: Cornelsen 2013.
3. Stefan Zweig, *Jucătorul de șah*, traducere de Mariana Bărbulescu, Iași: Editura Polirom 2018.

RESURSE

1. <https://studyflix.de/deutsch/schachnovelle-zusammenfassung-4995> (30.10.2024)
2. <https://studyflix.de/deutsch/schachnovelle-interpretation-4996> (30.10.2024)
3. Maximilian Henry Bahr, Schachnovelle von Stefan Zweig in der Analyse, in: https://www.youtube.com/watch?v=pgX_LfII1uQ (30.10.2024)